

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२५

प्रथम वर्ष

सत्र – १

विषय:- राज्यशास्त्राची ओळख (भाग-१) (PCG-101)

दिनांक: १३/०५/२०२५

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

(४०)

१. राज्यशास्त्राची व्याख्या सांगा. राज्यशास्त्राच्या अभ्यासपद्धती स्पष्ट करा.
२. राज्यशास्त्राचा इतर सामाजिक शास्त्रांशी असलेला संबंध स्पष्ट करा.
३. स्वातंत्र्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
४. जॉन लॉकचा सामाजिक करार सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. राज्यशास्त्राचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.
२. राज्याच्या उदयाचा 'शक्ती सिद्धांत' स्पष्ट करा.
३. "राष्ट्र-राज्ये" यावर टिप लिहा.
४. सार्वभौम सत्तेचे कोणतेही दोन प्रकार विशद करा.
५. लिखित राज्यघटना अस्तित्वात येण्याची कारणे सांगून, गुण व दोषांची चर्चा करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. राज्याचे मूलभूत घटक
२. हॉब्सचा सामाजिक करार सिद्धांत
३. राज्याच्या विकासाच्या प्रमुख अवस्था
४. सार्वभौम सत्तेची लक्षणे

Translation in English

Sub: Introduction to Political Science (Part-I) (PCG-101)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Define Political Science. Explain the methods in the study of political science.
2. Explain the relation of political science with the other social sciences.
3. Explain the types of Liberty.
4. Explain the Social Contract Theory of John Locke.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain the nature and scope of political science.
2. Explain the “Force Theory” of origin of state.
3. Write a note on “Nation-State”.
4. Explain any two types of Sovereignty.
5. State the reasons for the existence of a Written Constitution. Explain the merits and demerits of written constitution.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Elements of state
 2. Social Contract Theory of Hobbes
 3. Main stages in the evolution of state
 4. Characteristics of sovereignty
-